

Miljøtilladelse til hestehold

Februar 2025

Ringsted
Kommune

Atterupvej 11, 4174 Jystrup Ringsted
Matrikel nr: 1a Atterupgård, Jystrup m.fl.
CVR nr. 72366018

Journal nr. 24-013154

DATABLAD

Titel:	Miljøtilladelse til hestehold (stutteri) i henhold til § 16b stk. 1 i husdyrbrugloven på Atterupvej 11, 4174 Jystrup
Dato for tilladelsen:	24. februar 2025
Ansøger (ejer af ejendommen)	Atterupgård v) Klaus Munch Nielsen Atterupvej 11, 4174 Jystrup Tlf. 4040 8110, email: kristine@atterupgaard.dk
CVR- nummer:	72366018
CHR nummer:	13242
Ejendomsnummer:	8245723
Matrikelnummer:	1a – Atterupgård, Jystrup m.fl.
Ejendommens adresse:	Atterupgård Atterupvej 11, 4174 Jystrup
Dyreholdets ejer:	Kristine Munch Sinding Atterupvej 40, 4174 Jystrup
Konsulent:	VKST f.m.b.a., Heidi Ledskov Tlf. 5148 9081, email: hsl@vkst.dk
Miljøsagsbehandler:	Merete Mygind, Ringsted Kommune
Tilsynsmyndighed:	Ringsted Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

DATABLAD	0
A. RINGSTED KOMMUNES AFGØRELSE.....	3
Miljøtilladelse	3
SAMLET VURDERING	3
RETSBESKYTTELSE	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	5
KLAGEVEJLEDNING.....	6
B. VILKÅR.....	7
Generelle.....	7
Produktionsareal, husdyrhold og staldtype	7
Husdyrgødning	8
Jord, grundvand, overfladevand	8
Lugt	8
Støj.....	9
Skadedyr	9
C. MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	10
Generelt.....	10
Afstandskrav	10
Landskabelig vurdering	11
Produktionsareal og staldtype	11
Husdyrgødning.....	12
Forurening og gener fra husdyrbruget.....	13
Ammoniakupåvirkning og natur	13
Lugt	17
Jord, grundvand og overfladevand	18
Støj.....	19
Transporter.....	19
Støv	20
Lys	20
Skadedyr	20
Affald	20
BAT - Bedste tilgængelige teknik	21
D. BILAG.....	22

Bilag 1. Situationsplan.....	22
Bilag 2. Produktionsareal	23
Bilag 3. Udpegningsgrundlag	26

A. RINGSTED KOMMUNES AFGØRELSE

Miljøtilladelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Ringsted Kommune hermed miljøtilladelse til det ansøgte husdyrhold på Atterupgård, Atterupvej 11, 4174 Jystrup.

Husdyrholdet er et hestestutteri. Der avles cirka 10 føl årligt. Det ønskes at få godkendt hesteholdet med produktionsarealet på 922 m² i eksisterende stalde.

Det nuværende tilladte hestehold er anmeldt og har fået landzonetilladelse i 2009 og er på 45 heste. Fremover forventes cirka 63 heste.

Husdyrbruget drives ikke sammen med andre husdyrbrug, og der ligger ikke husdyrbrug indenfor 100 m fra ejendommen.

Tilladelsen meddeles i medfør af § 16b stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

Følgende bilag er indgået i behandling af sagen: IT-ansøgningsmaterialet med nummer 246872 modtaget første gang den 2. oktober 2024.

Ansøgningen er behandlet, og tilladelsen er udarbejdet i henhold til husdyrbrugloven, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² samt Miljøstyrelsens / Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Ringsted Kommune vurderer, at det ansøgte hestehold kan tillades uden væsentlige gener for omgivelserne.

Tilladelsen bortfalder i henhold til lovens § 59a stk. 1, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne uudnyttede del.

Ringsted Kommune gør opmærksom på, at hvis den meddelte tilladelse derefter ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år, jf. lovens § 59a stk. 2. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

SAMLET VURDERING

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen indeholder de oplysninger, der er beskrevet i godkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1, punkt A og B. Der er på baggrund af de indsendte oplysninger foretaget screening for krav om miljøkonsekvensrapport for projektet. Screeningen har vist, at det ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet, og Ringsted Kommune træffer afgørelse om, at det ansøgte ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport og proceduren for offentlighedens inddragelse i § 67 (foroffentlighed), som beskrevet i godkendelsesbekendtgørelsen § 4 stk. 4 nr. 3.

Der er henvist til ansøgningens beskrivelser i tilladelsens kapitel "Miljøteknisk redegørelse og vurdering".

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 300 af 20.03.2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Ringsted Kommune har undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne tilladelse.

Miljøtilladelsen omfatter *Ringsted Kommunes afgørelse, Vilkår samt Miljøteknisk redegørelse og vurdering*. Overholdelse af vilkårene er en forudsætning for, at den ønskede produktion kan gennemføres. Miljøteknisk redegørelse indeholder ansøgers beskrivelse af produktionen, og Ringsted Kommunes vurdering heraf danner baggrunden for de enkelte vilkår i tilladelsen.

Ringsted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne tilladelse. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne.

Kommunen kontrollerer, at vilkårene overholdes dels ved de regelmæssige tilsyn, som er fastlagt af Miljøstyrelsen og dels, når der er behov for det.

Ringsted Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt, eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Denne miljøtilladelse er udstedt efter husdyrbrugloven. Eventuelle øvrige tilladelser for eksempel tilladelse efter byggeloven skal indhentes særskilt.

RETSBESKYTTELSE

Vilkårene i tilladelsen er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. husdyrbruglovens § 40. Det betyder, at tilsynsmyndigheden ikke kan stille nye krav til driften, før der er forløbet 8 år.

§ 16 b tilladelser skal ikke revurderes.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af § 39 i husdyrbrugloven. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening end forudsat ved meddelelse af denne miljøtilladelse.

Landbrugsdriften på ejendommen må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af tilsynsmyndigheden, jævnfør § 16b stk. 2 i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Afgørelsen er ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er forpligtet af afgørelsen. Ligeledes er en lejer af driftsbygningerne forpligtet til at overholde vilkårene.

IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Atterupgård, Atterupvej 11, 4174 Jystrup, ønsker at blive miljøgodkendt efter den gældende godkendelsesbekendtgørelse. Det ønskes at få godkendt et hestehold samt produktionsareal på 922 m² i eksisterende stalde. Det nuværende tilladte hestehold er anmeldt i 2009 og er på 45 heste.

Med den nye godkendelsesbekendtgørelse, der trådte i kraft 1. august 2017, skal ejendommens produktion fremadrettet alene vurderes efter størrelsen af produktionsarealet og ikke antallet af dyr.

Der drives stutteri på ejendommen med en forventet fremtidig størrelse på cirka 63 heste, og der avles ca. 10 føl årligt.

Der ansøges ikke om udvidelse af produktionsareal eller opførelse af nye bygninger.

I BBR4 Hestestald er der ansøgt om flexgruppe, som inkluderer kvæg, får og geder, så der er mest mulig fleksibilitet i ansøgningen.

Der findes 2 møddingspladser til opbevaring af hestegødning på ejendommen. Der afhentes møg af Ringsted Biogas ca. hver 3. uge fra møddingspladsen ved ridehallen.

Stalde, ridehal, ridebane og de 2 møddinger er tidligere godkendt i 1978 og 2009.

Som det fremgår af ansøgningen, er alle afskæringskriterier i husdyrgodkendelseslovgivningen overholdt. Transporter samt lugt, støj og støv vurderes ikke at ville påvirke omgivelserne, da der er 450 og 700 m til de nærmeste nabobeboelser. Kommunen vurderer, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne tilladelse overholdes.

OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING

Udkast til tilladelsen har været i høring i minimum 2 uger hos naboer til ejendommen (ejere og lejere med matrikel op til husdyrbruget) og parter indenfor konsekvensområdet for lugt på 57 m fra staldene samt hos ansøger selv.

I partshøringsperioden er der ikke indkommet bemærkninger.

Miljøtilladelsen er meddelt den 24. februar 2025. Afgørelsen er offentliggjort på ringsted.dk den 24. februar 2025.

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- Konsulent Heidi Stine Ledskov, VKST f.m.b.a.(sendt på e-mail: hsl@vkst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening (sendt på e-mail: dnringsted-sager@dn.dk og dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (sendt på e-mail post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk samt lokal miljøkoordinator mkh@ka-net.dk)
- Sundhedsstyrelsen (sendt på e-mail seost@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening (sendt på e-mail mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (sendt på e-mail nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens erhvervsråd (sendt på e-mail ae@ae.dk)
- Rådet for Grøn Omstilling (sendt på e-mail husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (sendt på e-mail natur@dof.dk og)
- Dansk Ornitologisk Forening lokalgruppe (sendt på e-mail: ringsted@dof.dk)
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV (sendt på e-mail fr@friluftstraadet.dk)
- Sydvestsjællands Museum (sendt på e-mail kontor@vestmuseum.dk)
- Landsbyforum Ringsted (sendt på e-mail info@landsbyforum-ringsted.dk)
- Foreningen Greenpeace Danmark (sendt på info.dk@greenpeace.org)

Ringsted Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven (lov nr. 410 af 27.04.2017) gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

KLAGEVEJLEDNING

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugloven kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber den 24. marts 2025 kl. 23.59.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt de klageberettigede organisationer, der fremgår af lovens §§ 85 -87. Klageberettigede er orienteret ved henvisning til annonce den 24. februar 2025 på www.ringsted.dk

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk . Du logger på med MitID.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Klagenævnet på mfkn@naevneneshus.dk.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene jævnfør § 90 Husdyrbrugloven. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Eventuel klage har ikke opsættende virkning iht. husdyrbruglovens § 81, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen kan derfor udnyttes med det samme.

Med venlig hilsen

Merete Mygind
Miljøsagsbehandler

B. VILKÅR

Generelle

Miljøtilladelsen meddeles på nedenstående vilkår:

1. Vilkårene i denne tilladelse skal være opfyldt fra afgørelsens dato. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne tilladelse, samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af tilladelsens vilkår.
2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med tilladelsens vilkår.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af vilkårene.
4. Ringsted Kommune skal straks oplyses om følgende forhold:
 - Ejerskifte af virksomheden
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre

Produktionsareal, husdyrhold og staldtype

5. Husdyrbrugets produktionsareal, dyretype og indretning skal være i overensstemmelse med oversigten her. Staldenes placering ses på Bilag 1.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
BBR 3 Hestestald	577	Naturlig ventilation	3 m	(#722034) Heste. Dybstrøelse	0	319
BBR 4 Hestestald	212	Naturlig ventilation	3 m	(#722035) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	95
BBR 9 Bokse v ridehal	389	Naturlig ventilation	3 m	(#722036) Heste. Dybstrøelse	0	252
Løsdrift ved ridehal	256	Naturlig ventilation	3 m	(#727055) Heste. Dybstrøelse	0	256
Sum						922

6. Der skal være fast bund med afløb til opsamlingsbeholder eller til pumpeump i alle fire stalde.

7. Flexgruppen i Stald BBR4 defineres således:

Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Heste. Dybstrøelse
Får og geder. Dybstrøelse

Husdyrgødning

8. Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under nødvendigt hensyn til omgivelserne.
9. Der skal være opbevaringskapacitet for husdyrgødning på mindst 7 måneder på ejendommen.
10. Husdyrgødning kan opbevares på de to møddingspladser, se placeringen på Bilag 1.

Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Mødding	Kvæg, heste, får og geder		220
Mødding Ø	Kvæg, heste, får og geder		165

Jord, grundvand, overfladevand

11. Afledning af overfladevand fra befæstede arealer må ikke kunne give anledning til forurening af vandløb, søer, fjord eller hav. Der må derfor ikke ske tilladning af husdyrgødning eller sprøjtemiddelrester eller dieselolie til regnvandsafløb.

Lugt

12. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at produktionsareal og foderarealer holdes tørre, og at stalde og fodringsanlæg holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i stalene, som minimum 1 gang årligt.

Støj

13. Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt ved nabobeboelse eller opholdsarealer indenfor 15 m fra boligen må i intet punkt overstige følgende grænseværdier, målt 1½ meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
	Åbent land	
Dag		
Hverdage kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat kl. 22-07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra køretøjer på ejendommens bygningsmatrikel.

Kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i marken er dog ikke omfattet af støjgrænserne i vilkåret.

14. Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkåret er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Skadedyr

15. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
16. Stalde, lagre og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v. med henblik på at forhindre leveduligheder for rotter.
17. Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige fluegener. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet. Retningslinjerne kan ses her: <https://www.pestium.dk/dpil/>

C. MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

På baggrund af ansøgningen og supplerende oplysninger har kommunen foretaget vurdering af de beskrevne forhold, som danner grundlag for vilkårene. Dette fremgår af de enkelte afsnit.

Generelt

Det ønskes at få godkendt produktionsareal (både bokse og løsdrift) på 922 m² i de eksisterende staldbygninger. De eksisterende stalde samt ridehal, ridebane og de 2 møddinger er tidligere godkendt.

Ejer og ansvarshavende for driften skal sørge for, at vilkårene overholdes. Det er vigtigt, at Ringsted Kommune orienteres om ejerskifte eller ændringer i ansvarshavende for driften, for at sikre en god dialog mellem landmanden og kommunen, og der stilles vilkår herom.

Afstandskrav

Der bygges ikke nye husdyranlæg eller andre driftsbygninger..

Afstandskrav i henhold til § 6, § 7 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg, der medfører forøget forurening.

Afstandskravene gælder for staldene og for løsdriftstaldene og desuden for ridehuset samt for møddingspladserne. Da driften fortsætter med uændrede produktionsarealer i forhold til nudriften, sker der imidlertid ikke nogen ændring, der medfører forøget forurening, bortset fra Stald BBR 4. I denne stald ønskes mulighed for eventuelt at holde kvæg, får og geder, hvorved både ammoniak- og lugtemissionen øges. Afstandskravene gælder således i forhold til Stald BBR 4.

Her er vist den faktiske afstand til Stald BBR 4.

Afstandskrav til	Afstands-krav	Faktisk afstand
Byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone; Stubberup	50 m	1,6 km
Lokalplan nr. 333 mod syd for blandet bolig og erhverv	50 m	1,6 km
Nabobeboelse, Atterupvej 21	50 m	520 m
Ikke almene vandforsyningsanlæg DGU 206.159	25 m	800 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m
Vandløb (herunder dræn)	15 m	380 m
søer	15 m	35 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	90 m
Naboskel	30 m	330 m
Beboelse samme ejendom	15 m	20 m
Levnedsmiddelvirkksomhed	25 m	> 25 m
Kategori 1 og 2 natur	10 m	980 m

Figur 1. Generelle afstandskrav.

Alle afstandskravene overholdes.

Landskabelig vurdering

Ansøgers redegørelse

Der opføres ikke nye bygninger. Det ansøgte produktionsareal, møddinger samt ridebane og ridehal betragtes som nødvendige, da der er stuttedrift på ejendommen. Ridehallen med træning af konkurrenceheste og tilskuerfaciliteter for fremvisning og salg er nødvendige for virksomheden.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Erhvervsmæssigt nødvendig

Atterupvej 11 er en landbrugsejendom på 80 ha.

Ringsted Kommune vurderer, at bygningerne er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som stuttedrift.

Landskab

Alle bygningerne ligger indenfor skovbyggelinjen, men der opføres ikke nye bygninger, så Ringsted Kommune skal ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til placeringen. Bygningerne er tilladt ved byggetilladelse fra 1978 og ved landzonetilladelse fra 2009.

De nærmeste nabobeboelser ligger hhv. 460 m og 700 m fra ridehuset. Det vurderes, at naboernes udsyn til omgivelserne og landskabet ikke bliver påvirket af stuttedriets bygninger på grund af den store afstand. Der bliver derfor ikke stillet vilkår om beplantning rundt om bygningerne, men beplantning indgår i ansøgers redegørelse for landzonetilladelsen i 2009.

Produktionsareal og stalddtype

Ansøgers redegørelse

Produktionsarealet ses i Bilag 2.

Indretning af stalddene

Der er i dag tilladelse til 45 heste på ejendommen og med godkendelse efter den nye godkendelsesordning kan der produceres det antal heste, der er plads til i de ansøgte bokse og løsdrift, så længe kravene i hesteloven overholdes.

Fordelingen af heste ift. vægklasser vil fremadrettet ca. være:

- 13 heste under 300 kg (føl og ungheste)
- 50 heste 500-700 kg

Der er vandspiltov med afløb til opsamlingsbeholder i BBR 9 Bokse ved ridehal.

Stalde og løsdrift

BBR 4 Hestestald er indrettet med 8 bokse, med et samlet produktionsareal på 95 m².

BBR 3 Hestestald er indrettet med løsdrift i den nordvestlige del (opdelt i 2 løsdrifte): samlet areal 6,6 m x 18 m = 119 m² og i den sydøstlige del indrettet med 18 bokse a' 3,0 x 3,7 m = 200 m².

Vest for ridehallen (BBR 9 bokse ved ridehal) er 21 bokse a' 12 m² (3 m x 4 m) i alt 252 m².

På den østlige side af ridehallen (Løsdrift ved ridehal) findes en løsdriftstald opdelt i 4 områder med et samlet produktionsareal på 256 m².

Det samlede produktionsareal i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift: 922 m².

Kommunens bemærkninger og vurdering

Produktionens miljøpåvirkning med ammoniak og lugt afhænger af staldanlæggets størrelse opgjort som produktionsarealet, af dyrearter/typer, af anvendte staldsystemer, af overfladearealet af husdyrgødningslagre samt anvendte teknologier i stalde og lagre. Der stilles derfor vilkår om dette.

Produktionsarealet er den del af staldene, hvor der er fast bund og hvor dyrene opholder sig, dvs. en del af staldene og hele løsdriftstalden. Både BBR 9 hestebokse og løsdriftstalden er vist med betongulv og afløb til opsamlingsbeholdere på byggetegningerne fra 2009.

Nudriften og 8-års driften anvendes til at beregne, om der vil komme en merdeposition af ammoniak på de følsomme naturområder i nærheden af staldene. Nudriften og 8-års driften skal opgøres som de produktionsarealer og gødningslagre, der var lovlige/tilladte, før denne tilladelse blev meddelt samt for 8 år siden i 2016.

Ringsted Kommunes arkiver viser, at Stald BBR 4 var en eksisterende stald til svin og malkekøer i 1978, at Stald BBR 3 og møddingspladsen mod vest inklusive ajlebeholder blev tilladt ved byggetilladelse den 26. april 1978, at den udendørs ridebane var eksisterende i 2009, og at ridehallen på 2.600 m² med indendørs ridebane, publikumsfaciliteter, Stald BBR 9 til hestebokse, løsdriftstalden, samt møddingsplads øst med ajlebeholder er omfattet af landzonetilladelsen fra 12. marts 2009.

Nudriften og 8-års driften er dermed ens og den samme som ansøgt drift, dog med den forskel, at der i ansøgt drift også ønskes mulighed for kvæg, får og geder i Stald BBR 4. Dette kaldes en flexgruppe, hvor emissionerne beregnes efter "worst case". Der stilles vilkår om dette.

Husdyrgødning

Ansøgers redegørelse

Der er 2 møddingspladser på ejendommen på hhv. ca. 220 m² og 165 m². Der afhentes møg af Ringsted Biogas ca. hver 3. uge fra møddingspladsen ved ridehallen (mødding Ø). Den anden møddingsplads tømmes ikke så tit. Herfra flyttes møget til møddingen ved ridehallen, inden Ringsted Biogas afhenter.

Beregning af opbevaringskapacitet med 63 heste på boks (ansøgt drift):

13 heste under 300 kg (13 x 2,97 t/år) = 38,6 t/år

50 heste 500-700 kg (50 x 5,13 t/år) = 256,5 t/år

I alt: 295,1 t/år, svarende til (295,1 t/år x 1,7 m³/t) = 502 m³/år, svarende til 42 m³/mdr.

Enkelte af hestene går på træpiller, som fylder maks. halvdelen, i forhold til hvis der benyttes halm som dybstrøelse. Desuden er hestene (som står i boks) på fold gennemsnitligt 4-7 timer dagligt, og hestene i løsdriften har fri adgang til foldarealer året rundt, hvilket yderligere mindsker behov for opbevaringskapacitet.

På baggrund af ovenstående er der reelt ca. 350 m³ gødning pr. år. Kapaciteten af møddingerne er ca. 220 m² + 165 m² x 1,5 m = 578 m³, dvs. der er kapacitet til mere end 1 år på ejendommen. Dybstrøelsen afhentes dog ca. hver 3. uge af Ringsted Biogas.

Ejeren af bedriften har således sikret, at opbevaringskapacitet til minimum 6 måneders produktion af fast mæg er overholdt. Begge møddingspladser har afløb til opsamlingsbeholder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ifølge § 10 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 7 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og der stilles vilkår herom. Det forudsættes herunder, at dyrene er ude på græs en stor del af året.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Ifølge ansøgers oplysninger er der opbevaringskapacitet svarende til cirka 1½ års produktion. Det vurderes, at ejendommen opfylder kravet til opbevaringskapacitet.

Anvendelse af fodertrug og eventuel markstak til opbevaring af komposteret dybstrøelse skal følge reglerne for placering i Husdyrgødningsbekendtgørelsen (nr. 2243/2021).

Ringsted Kommune vurderer, at det fremover kan beregnes i forbindelse med tilsyn og ud fra gødningsregnskabs opgørelser, om vilkåret bliver overholdt.

Forurening og gener fra husdyrbruget

Ammoniakpåvirkning og natur

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lovgivning

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af stald-anlægget i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning. Vurderingerne er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 27, 28 og 30, se tabel 1.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager i forhold til nudrift og til driften i 2016 (8-års driften).

Tabel 1. Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition til forskellige naturkategorier.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1 i Loven Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2 i Loven. Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, udenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.	Ved merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år: Ud fra en konkret vurdering stilles evt. krav om en maksimal belastning

Kommunens vurdering af ansøgningen

Ammoniakemissionen i ansøgt drift og meremissionen er angivet herunder.

Samlet emission: **689,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **25,6** (kg NH₃-N/år)

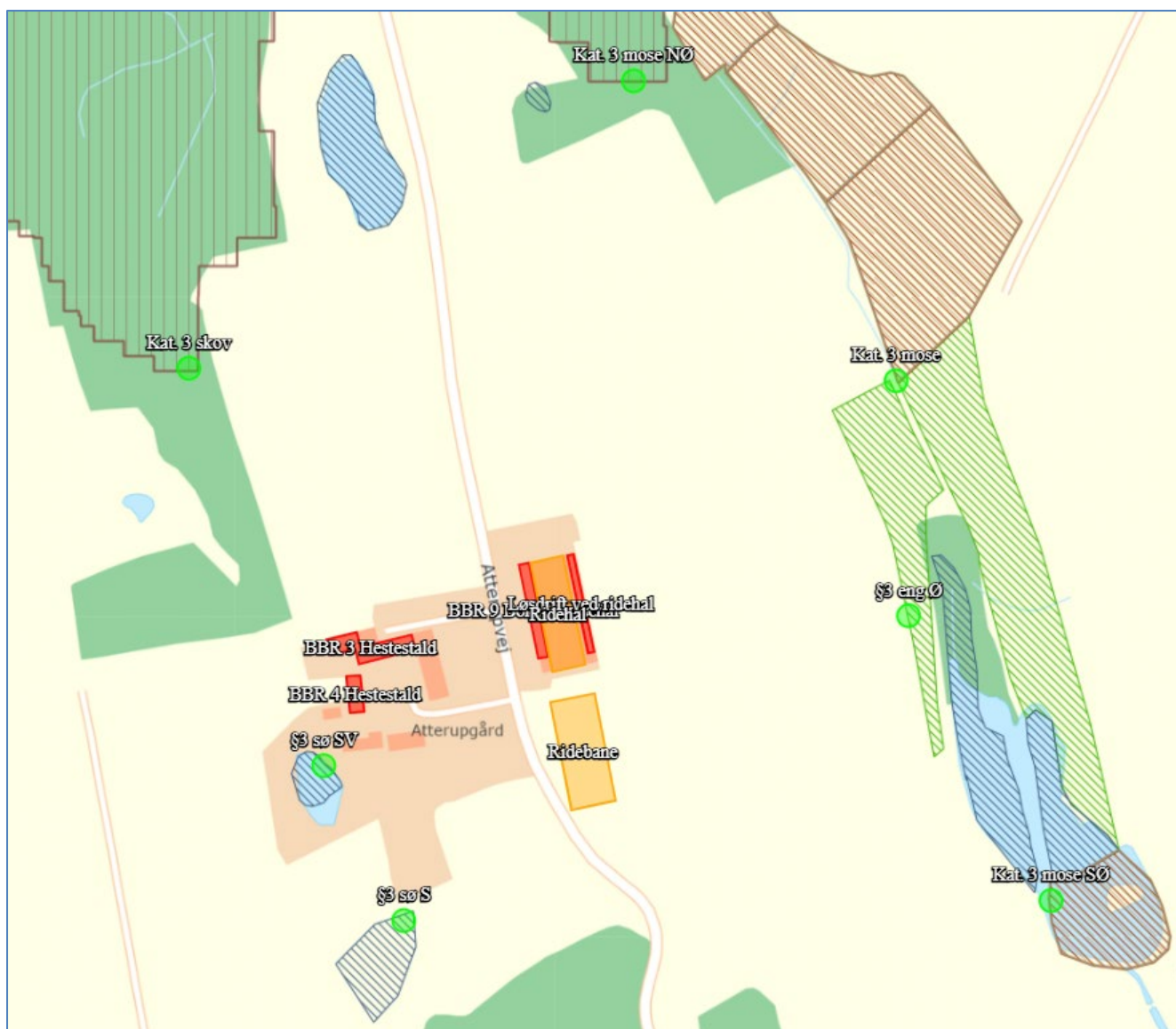
Meremission (nudrift): **25,6** (kg NH₃-N/år)

Meremissionen skyldes, at der er ansøgt om mulighed for malkekvæg, som har en højere emission end heste.

De væsentligste beregninger af ammoniakdepositioner i ansøgningen viser:

Naturtype og nr.	Afstand til ridehal	Merdeposition kg N/ha/år	Totaldeposition kg N/ha/år
Kategori 1 Elle-askeskov	950 m mod NV	0,0	0,0
Kategori 2 Overdrev S	5,7 km mod SV	0,0	0,0
Kategori 3 Mose	230 m mod Ø	0,0	0,6
Ammfølsom skov	240 m mod NV	0,0	0,5
Øvrig § 3 eng Ø	200 m mod Ø	0,0	0,4
Øvrig § 3 sø SV	35 m SV for BBR 4	0,1	0,6

De nærmeste naturpunkter er vist på kortet i figur 2:

Figur 2. De nærmeste punkter indenfor Kategori 3 og Øvrig § 3 natur er vist med grønne prikker. Kategori 1 og Kategori 2 ligger længere væk.

Kategori 1 -natur. Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder

Det nærmeste kategori 1-område er naturtypen elle-aske skov i Natura 2000 området "Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø". Den totale afsætning af ammoniak er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Da totalafsætningen er under laveste grænseværdi, har eventuel kumulation med andre husdyrbrug ikke nogen relevans.

Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen på 0,0 kg N ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af Natura 2000-området eller de arter, som ligger til grund for udpegningsgrundlaget.

Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger 5,7 km fra anlægget. Den totale afsætning af ammoniak er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen på 0,0 kg N til området ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3-natur og øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Heder, moser og overdrev er desuden omfattet af kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I henhold til godkendelsesbekendtgørelsen § 30, skal kommunen vurdere, om der skal fastsættes vilkår til maksimal merdeposition og hvad det nødvendige krav til maksimal deposition skal være. Kravet kan dog ikke være under 1,0 kg N/ha pr. år for kategori 3-natur.

Der er foretaget beregninger af ammoniakafsætningen til de nærmeste kategori 3-moser, den nærmeste kategori 3-skov og de nærmeste § 3 søer. Merdepositionen på nærmeste sø, som ligger i ejendommens have, er 0,1 kg N/ha/år og på de øvrige 0,0 kg N/ha/år.

For sø og mose gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af sø og mose fra anlægget vil være af mindre betydning.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte etablering af husdyrproduktion ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ringsted Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt naturdata fra Danmarks Arealinformation/arter.dk.

Det vurderes, at følgende arter kan have yngle- eller rasteområder indenfor lokalområdet omkring ejendommen: Flagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø.

Der er ifølge Danmarks Arealinformation registreret Bilag IV-arterne brun langøre flagermus 900 m syd for anlægget og hasselmus 1,7 km nord for anlægget.

I forbindelse med projektet fjernes der ikke store træer eller bygningsdele, der kan fungere som levesteder og rasteområder for flagermusarter. Hasselmusen lever i kratvegetation i skove, og projektet forårsager ikke ændringer i de nærliggende skove.

Tilsvarende fjernes ikke sten- og jorddiger, der er levesteder for bl.a. markfirben.

Der sker ikke direkte påvirkning af vandhuller i form af forurening eller overskygning, som kan fungere som levested for stor vandsalamander.

Det vurderes, at potentielle yngle- og rasteområder for spidssnudet frø ikke isoleres ved det ansøgte projekt.

Springfrøens primære rasteområder under sten m.v. i løvskov forventes ikke at blive berørt af projektet, da naturtypen ikke påvirkes af ammoniakdeposition fra projektet.

Ringsted Kommune vurderer, at yngle- og raste-områder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af det ansøgte projekt.

Fælles for alle bilag IV-arter, der er truffet i Ringsted Kommune er, at den ansøgte emission og den deraf beregnede deposition vurderes at være ubetydelig for arterne. Ringsted Kommune vurderer, at

det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, og kommunens viden om forekomst af arterne.

Natura 2000

Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 1098 af 21.08.2023): § 6. *Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Afstanden mellem det nærmeste Natura 2000 område "Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø" og staldanlægget er 870 m.

Udpegningsgrundlaget er en lang række naturtyper samt stor vandsalamander og en mosart, se Bilag 3. Den beregnede kvælstofdeposition på området overskrider ikke grænseværdien for kategori 1 natur, og der er samtidig også taget hensyn til eventuel kumulativ effekt fra andre husdyrbrug. Det vurderes, at når bedriften ikke ødelægger kategori 1-naturtyperne, vil den heller ikke ødelægge Natura 2000 området. Det vurderes, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag. Projektet kræver dermed ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler.

Lugt

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, der kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne ifølge lovgivningen og håndteres derfor ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Beskyttelsesniveauet kræver, at projektet ikke må give anledning til væsentlige gener, hvilket i forhold til lugt betyder, at projektet skal overholde husdyrlovens lugtgeneafstande. Disse afstande afhænger af tre forskellige områdetypers lugtfølsomhed: byzone, samlet bebyggelse/lokalplan og enkeltboliger på landet (som ikke har landbrugspligt og ikke ejes af ansøger).

Lugtgeneafstandene beregnes ud fra den lugt, der udledes fra staldene. De måles fra staldmidten på hver staldbygning og vægtes, hvis der er flere staldbygninger.

Lugten til de tre nærmeste områdetyper beregnes således:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Atterupvej 21	0	FMK	17,2*	17,2*	535,6	Ja
 Atterupvej 28	0	NY	33,5	33,5	664,4	Ja
 Atterupvej 30	0	NY	33,5	33,5	683,3	Ja
 Tolstrupvej 47	0	NY	33,5	33,5	765,2	Ja
 Stubberup By, Borup	0	NY	57,3	55,8	1667,1	Ja

(* betyder, at lugten er for lav til model NY)

Kumulation med andre husdyrbrug er ikke relevant.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Ringsted Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæggene med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Lugtgenegrænserne overholdes, og Ringsted Kommune vurderer, at nabobeboelserne ikke vil mærke væsentlige lugtgener.

Jord, grundvand og overfladevand

Ansøgers redegørelse

Ejendommen modtager vand fra Tolstrup Vandværk. Årligt forbrug i 2023 var 1.535 m³. Vandforbruget i ansøgt drift forventes at blive det samme som nudriften, da hesteholdet ikke forventes øget.

Fra ejendommen ledes sanitært spildevand til minirensningsanlæg.

Regnvand fra tagoverflader ledes til dræn.

Der er vandspiltovej med afløb til opsamlingsbeholder i BBR 9 Bokse ved ridehal.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er stillet vilkår om, at afledning af overfladevand fra befæstede arealer ikke må give anledning til forurening af vandløb, og der må derfor ikke ske tilladning af husdyrgødning, sprøjtemiddelrester eller dieselolie til regnvandsafløb eller dræn.

Vand fra vask af heste (vandspiltovej) kan være iblandet husdyrgødning, og vaskevandet bliver derfor opsamlet fra Stald BBR 9, til udspredning på landbrugsjord.

Støj

Ansøgers redegørelse

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. I sommerhalvåret bliver der slået græs rundt omkring hegns-pæle og under hegn, hvilket kan give anledning til kortvarige støjgener.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	I stalde/ridehus og på ridebanen samt area-lerne omkring disse.	Ca. kl. 7.30 til 16.30 alle dage	Begrænset støj uden for bygninger.
Kørsel med maski-ner	Minilæsser der internt flytter wrap og strøelse samt bruges lidt på fold-arealer samt ridebane og ridehal.	Daglige transporter internt på ejendom-men, når der muges og flyttes wrapballe	Der tages hensyn til na-boer i forbindelse med kørsel med maskiner.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at der ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støjgener. Der er fastsat vilkår om støjgrænser svarende til områdetype 3 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 3 er "Blandet bolig og erhverv" og bruges også i forbindelse med landbrugsdrift. Disse støjgrænser gælder overfor boliger i det åbne land.

Transporter

Ansøgers redegørelse

Transporter til og fra Atterupgård foregår ad Atterupvej.

Afhentning af møg: Ca. hvert 3. uge til biogas.
Afhentning af døde dyr: meget sjældent og efter behov.
Levering af wrap (egen produktion): 1 gang årligt (med ca. 30 transporter).
Levering af halm: ca. 1-2 gange pr. kvartal.
Levering af indkøbt foder: ca. 12 gange pr. år.
Derudover lidt personbiltransport med trailer (kunder).

Interne kørsler på ejendommen med minilæsser sker i forbindelse med flytning af wrapballe ind i stalden samt til foldene, og flytning af møg. Derudover skal der ordnes ridebane, ridehal mv. Der vil være kørsel med minilæsser internt på ejendommen dagligt.

Så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ejendommens driftsbygninger ligger på begge sider af Atterupvej. Der er to indkørsler mod øst og to indkørsler mod vest, se Bilag 1.

Atterupvej er en privat fællesvej, som har tilkørsel fra to andre boliger. Indkørslen til ansøgende ejendom ligger 495 m fra den nærmeste nabo, og det vurderes, at transporter med heste, foder og husdyrgødning ikke vil medføre gener for naboejendommen. Der stilles derfor ikke vilkår om transport.

Støv

Ansøgers redegørelse

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved brug af ridebanen i sommerhalvåret. Der vil blive vandet på ridebanen i tørre perioder, eller der rides i ridehallen. Ridebanen er beliggende med meget god afstand (mere end 500 m) til naboens stuehus, så der vurderes ikke at være støvgener til naboer.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der ligger ikke beboelser i nærheden af staldbygningerne eller ridebanen. Det vurderes derfor, at arbejdsgangene i staldene og brug af ridebanen ikke vil medføre væsentlige støvgener for naboer.

Lys

Ansøgers redegørelse

Der er opsat orienteringslys uden for alle stalde, ridehal samt gangarealer.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til gene for omkringboende.

Skadedyr

Ansøgers redegørelse

Bekæmpelse af rotter foregår via aftale med Sjællands Skadedyrsbekæmpelse. Fluebekæmpelse foregår jævnligt med fluegift, og Neporex drysses i strølsen ca. hver 14. dag.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Gener fra fluer og skadedyr, som bl.a. rotter, skal minimeres, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring, og om fluebekæmpelse.

Affald

Det vurderes i forbindelse med tilsyn, om opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Ringsted Kommunes affaldsregulativ. Det stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i kommunen er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i Regulativet for Erhvervsaffald.

BAT - Bedste tilgængelige teknik

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er mindre end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år, idet den beregnes til 690 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år, fra stalde plus lager.

Der er derfor ikke krav til anvendelse af bedste tilgængelige teknik eller til en maksimal ammoniakemission.

D. BILAG

Bilag 1. Situationsplan

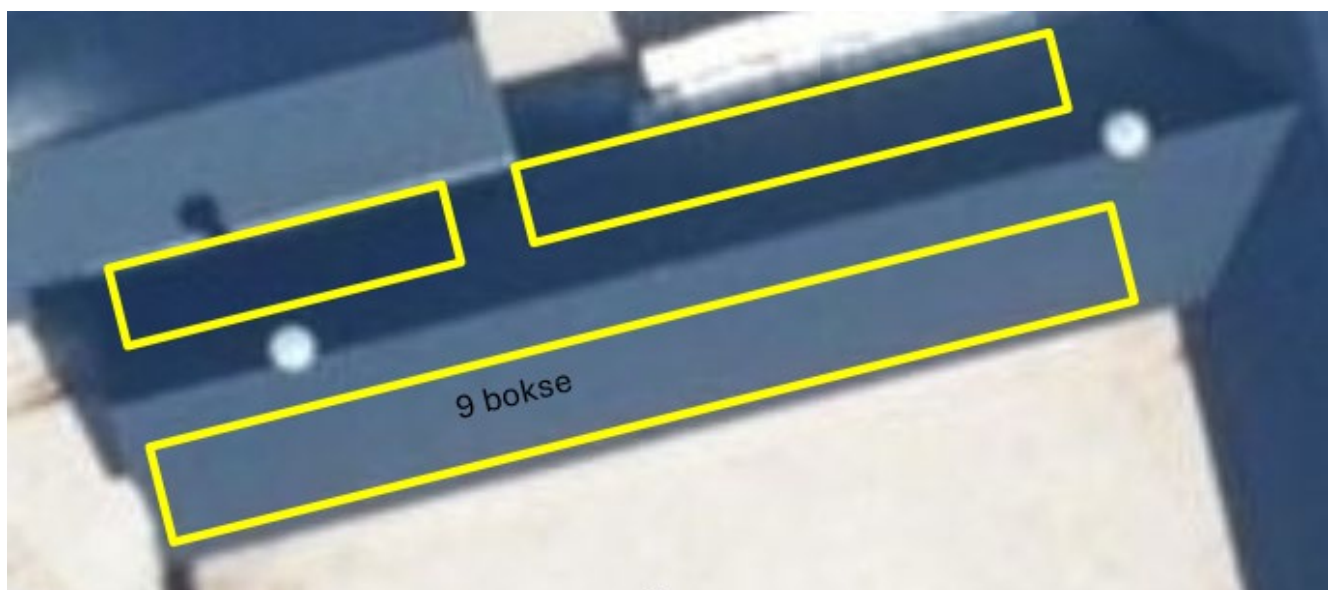

Bilag 2. Produktionsareal

BBR 3 Hestestald (nordvest); Løsdraft 6,6m x 18m = **119 m2**:

BBR 3 Hestestald (sydøst); 18 bokse a' 3m x ca. 3,7m = **200 m2**:

BBR 4 Hestestald; 8 bokse i alt **95 m2**:

Bokse vest for ridehal; 21 bokse a' 3m x 4m = **252 m²**

Løsdrift øst for ridehal; 4m x 64 m = **256 m²**

Bilag 3. Udpegningsgrundlag

Natura 2000-plan 2022-2027

Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø

Natura 2000-område nr. 146, Habitatområde H129

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 129		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemoser* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn buxbaumia (1386)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Naturtyperne urtebræmme (6430) og kildevæld (7220) er ikke tilstede i habitatområde H129. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.